॥ ऋय तृतीयो ऽध्यायः॥

नार्द उवाच ।। हिर्णयकशिषू राजन्नेत्रयमजरामरं। श्रात्मानमप्रतिद्वन्द्वमेकरातं व्यधित्सत् ॥१॥ स तेषे मन्द्रद्रोण्यां तपः पर्मदारुणां। ऊर्धवाङ्गर्नभोदृष्टिः पादाङ्गष्ठाश्चितावनिः ॥ २॥ तरादीधितिभी रेते संवर्तार्क इवांश्रुभिः। तस्मिंस्तपस्तप्यमाने देवाः स्थानानि भेतिरे ॥३॥ तस्य मूर्धः समुद्भतः सधूमो अग्निस्तयोमयः। तिर्यगूर्धमधो लोकानतपिद्वधगीरितः ॥ १॥ चुनुभुर्नधुद्न्वतः सद्वीपाद्रिश्चचाल भूः। निपेतुः सम्रकास्तारा जन्वलुश्च दिशो दश ॥ ५॥ तेन तप्ता दिवं त्यक्ता ब्रक्तलोकं ययुः मुराः। धात्रे विज्ञापयामासुद्वेवदेव जगत्पते ॥ ६॥ दैत्येन्द्रतपसा तप्ता दिवि स्थातुं न शक्तमः। तस्य चोपशमं भूमन् विधेक् यदि मन्यसे। लोका न यावन्रङ्काति बलिकारास्तवाभिभो ॥ ७॥ तस्यायं किल संकल्पश्चरतो दृश्चरं तपः। श्रृयतां किं न विदितस्तवाथापि निवेदितं ॥ ६॥ सृष्ट्वा चराचर मिदं तयोयोगसमाधिना ।